

– збільшувати обсяг бюджетного фінансування за рахунок перерозподілу поточних видатків на користь капітальних;

– впроваджувати пільгові банківські ставки за кредитами для інноваційних підприємств;

– розвивати та посилювати дії фінансово-кредитних інститутів, що забезпечують безперервність фінансування інноваційних проєктів (венчурні компанії).

Ці заходи потребують: створення спеціальних умов оподаткування; сприятливого інвестиційного клімату (підтримку політичної та макроекономічної стабільності); формування прозорої нормативно-законодавчої бази; упровадження системи гарантій фінансових ризиків.

Література:

1. Левицька С.О. Джерела фінансування інноваційної діяльності в Україні / С.О.Левицька // Наукові записки Національного університету «Острозька академія», серія «Економіка». – 2017. – Вип. 4 (32). – С. 55-58.

2. Почтовюк А.Б. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності підприємств в сучасних умовах / А.Б.Почтовюк // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. - 2016. - № 3 (75). – С. 133-140.

3. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

4. Тарасюк М.В. Сучасний стан реалізації інноваційної політики України та її фінансове забезпечення / М.В. Тарасюк, О.В. Малайчук // Економіка та держава. – 2017. - № 1. – С. 19-24.

5. Українська асоціація бізнес-ангелів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uangel.com.ua/#third>.

6. Українська Асоціація Інвестиційного Бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uaib.com.ua/analituaib/publ_ici_quart.html.

Анна СПЯК

студентка факультету банківського бізнесу, ТНЕУ

РИНОК БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Ринок банківських послуг є однією із важливих складових сучасної ринкової економіки та фактором її зростання. Незважаючи на широко представлене у спеціальній літературі дослідження сутності поняття “фінансовий ринок”, у науковій літературі немає єдиного підходу до визначення сутності дефініції “ринок банківських послуг”. На нашу думку, є доцільним визначати сутність ринку банківських послуг виходячи із загальних підходів щодо розуміння ринку як економічної категорії. У цьому контексті

дефініцію “ринок банківських послуг” можна трактувати як систему економічних відносин, що забезпечують реалізацію попиту на різного роду послуги з боку клієнтів банків, пропозицію цих послуг банківськими установами та формування ціни на них. Сучасні тенденції розвитку вітчизняної та світової економіки призводять до суттєвих змін і структурних зрушень на ринку банківських послуг України, що зумовлює потребу в подальшому дослідженні його стану та перспектив розвитку.

Ліквідація низки проблемних банків у вітчизняному банківському секторі, з одного боку, позитивно вплинула на прозорість вітчизняної банківської системи, а з іншого – призвела до погіршення конкурентного середовища та умов надання банківських послуг у зв'язку із суттєвим зменшенням кількості учасників банківського сектору.

Оцінка рівня концентрації банківських активів показала, що на 5 найбільших банків в Україні на кінець 2016 року припадало 56,1% чистих банківських активів, що, у свою чергу, характеризує ринок банківських послуг як помірно концентрований із монополістичним видом конкуренції [1]. Суттєво змінив структуру банківської системи України також перехід Приватбанку у власність держави. За даними НБУ частка держави у банківському секторі України на кінець II кварталу 2017 року склала 55,6% за чистими активами та 62,3% за депозитами населення [3].

На сьогоднішній день ринок банківських послуг України і надалі характеризується невисокою активністю кредитних операцій. Незначний обсяг банківського кредитування пов'язаний із системною проблемою нестачі довгострокових ресурсів у вітчизняній банківській системі, обмеженим доступом до нових запозичень на міжнародних ринках, погіршенням платоспроможності позичальників, збільшенням обсягів проблемних кредитів, а також зниженням мотивації банків до кредитування внаслідок існування безризикових високоприбуткових інструментів – ОВДП та депозитних сертифікатів НБУ, частка яких на початок 2017 року становила 24,6% чистих банківських активів [4, с.43]. Збільшення величини позичкового процента і зниження платоспроможності економічних суб'єктів на тлі погіршення економічної кон'юнктури ринку та платіжної дисципліни позичальників призвело до зростання частки простроченої заборгованості за кредитами у загальній сумі кредитного портфеля українських банків.

За підсумками 2016 року в Україні зафіксовано історично великий збиток банківського сектору – майже 159 млрд. грн., з яких майже 136 млрд. грн. (80%) припадає на Приватбанк. Для решти банків сукупні збитки за підсумком 2016 року зменшилися до 23 млрд. грн. порівняно з 66 млрд. грн. у 2015 році [1]. Основними причинами збиткової діяльності банків став вплив залучених коштів, прострочення платежів суб'єктами господарювання, формування резервів за недіючими кредитами тощо.

Здійснивши аналіз сучасного стану ринку банківських послуг України, можна спрогнозувати його подальший розвиток, зокрема визначити такі можливі тенденції:

- поєднання банківських та страхових послуг як один із способів зниження ризиковості діяльності банківських установ, підвищення її дохідності та збереження клієнтів банків;
- зниження рівня дохідності традиційних банківських послуг, що вимагає розширення спектру нових послуг банку, в першу чергу послуг інноваційного характеру;
- поглиблення універсалізації банківської діяльності, використання нових збутових каналів продаж та підвищення якості обслуговування клієнтів банківських установ.

Для залучення та заохочення клієнтів банкам необхідно постійно збільшувати перелік послуг та поліпшувати їх якість.

Таким чином проведений аналіз дає змогу зробити прогнози подальшого розвитку ринку банківських послуг України, визначити пріоритетні напрямки зміни асортименту послуг з метою отримання конкурентних переваг банку на окремих сегментах та на ринку загалом. Необхідно зазначити, що на сьогодні наслідки світової фінансової кризи та складна політична ситуація в Україні стали причиною тимчасового призупинення темпів зростання ринку. За таких умов до основних напрямків розвитку вітчизняного ринку банківських послуг можна віднести впровадження інноваційних продуктів та технологій, які допоможуть банкам не лише отримати конкурентні переваги, а й знизити собівартість банківських послуг за рахунок підвищення ефективності використання фінансових ресурсів. Подальшого дослідження потребує проблема оцінки впровадження інновацій як інструменту підвищення конкурентоспроможності банківських послуг.

Перспективним напрямком розвитку ринку банківських послуг України також є модифікація традиційних для банків продуктів та послуг. Вона може здійснюватися шляхом надання їх на новій технологічній основі з використанням систем дистанційного обслуговування клієнтів, зокрема, таких як Інтернет-банкінг, мобільний банкінг тощо.

Література:

1. Аналітичний огляд банківської системи України за результатами 2016 року // Національне рейтингове агентство «Рюрік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_4_kv_2016.pdf.

2. Корецька Н. І. Процес концентрації ринку банківських послуг України: оцінка та стратегії позиціонування / Н. І. Корецька // Економічний форум. – 2014. – № 1. – С. 196–204.

3. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>

4. Пурій Г. М. Сучасний стан та перспективи розвитку банківської системи України / Г. М. Пурій // Фінансовий простір. – 2017. – № 3 (27). – С. 41–45.